

недостатъчно да даде на младежа ония знания, които му сѫ необходими за живота. Изостаналъ срѣдношколскиятъ младежъ само съ тия знания, които е добилъ въ училището, той много скоро ще опростѣе и ще се приравни къмъ сивата срѣда. А какво да се каже за онова мнозинство, което свѣршило основното училище въ селата? Тия деца, свѣршили основното училище, едва запазватъ своята грамотност и се приравняватъ съ тѣмната селска маса, отъ която се поглъщатъ. За да използватъ придобититѣ въ училището знания, излѣзлитѣ отъ училището младежи не трѣбва да скжсватъ съ книгата, тѣ трѣбва да се самообразоватъ, да продължатъ да четатъ книги и добиватъ нови знания. Това единствено и най-добре ще могатъ да сторятъ само чрезъ читалищата и тѣхните библиотеки. Трѣбва да се разбере отъ всѣки общественикъ, че читалището съ своята библиотека е такава наскѫща потреба, каквато е и училището. Читалището е необходимо допълнение на училището.

Дѣлото на нашето народно читалище е благородно и свято, то е велико. Ние смѣло можемъ да посочимъ днешното състояние на нашето читалищно дѣло като най-голѣма придобивка на нашата общественостъ. Нашитѣ съседи отврѣдъ сѫ далечъ задъ насъ: тѣ има да ни следватъ години, за да добиятъ това, което ние сме вече създали за единъ сравнително кратъкъ периодъ свободенъ животъ. Дѣлото на бѣлгарското читалище е изнесено отъ нашата народническа интелигенция по села и градове, предимно въ провинцията. Много и много знайни и незнайни читалищни дейци сѫ работили срѣдъ най-трудни условия, за да създадатъ днешното състояние на читалищата. Колко трудни сѫ условията въ провинцията за културна работа, особено при липсата на редовни и по-значителни срѣдства. Само голѣмиятъ идеализъмъ, главно на бѣлгарския народенъ учитель, е билъ главниятъ стимулъ за работа въ нашето читалище. Направеното е много, твърде много за нашата малка страна, имаща свободенъ животъ едва 58 години. То, обаче, не е достатъчно, то още не е на желаната висота и ние имаме ясното съзнание за онай грамадна работа, която ни предстои въ бѫдащите. Тая работа е не само на читалищните дейци; тя е належаща повеля на цѣлокупната наша интелигенция, организирана въ разни съюзи, общества и неорганизираната.

Въ областта на извѣнучилищното образование единствено нашето читалище дава най-много. Самообразованието е най-мощното срѣдство за издигане на отдѣлния индивидъ, а отъ тукъ и успѣшното развитие на обществата. Бсичко, което е необходимо за самообразованието, както на младежъта, така и на по-врѣстните поколѣния, може да се намѣри въ нашитѣ читалища. Многократно сме повтаряли, че само високо самообразованите люде и просвѣти граждани ще могатъ да бѫдатъ истински служители на новъ животъ, на по-честита бѫднина на народа и дѣржавата ни. Затова, дѣлото на нашето читалище не е дѣло на благотворителностъ, на спортъ или лека забава, а високо полезно обществено дѣло, което бавно, но сигурно изгражда ново съзнание у народа и така гради честита бѫднина на народа ни. Затова публичната власт трѣбва да отдѣли повече срѣдства и внимание къмъ това благородно читалищно движение, което днесъ единствено носи истинска просвѣта на нашия народъ. Последнитѣ години ние виждаме да се създаватъ фондове и групиратъ значителни обществени срѣдства за театъръ, изкуство и литература, като се забравя нашето читалище, което